

BIBLIOGRAFSKE ZBIRKE, ZBIRKE ELEKTRONSKIH ČASOPISOV

Struktura in značilnosti polj v standardnih bibliografskih zbirkah in zbirkah s polnimi besedili člankov (elektronski časopisi); izpisni formati

Zapisi se v večini zbirk oblikujejo v standardnih bibliografskih formatih, oz v obliki polj, kot so **avtor**, **naslov dokumenta**, **vir** (naslov revije, podatki o založbi), **številčenje vira / letnica** (predvsem pri serijskih publikacijah: letnik, številka, leto izida), **številčenje strani** ali paginacija, **jezik dokumenta**, **tip dokumenta**. Ti podatki se lahko pri različnih zbirkah razvrščajo različno. V skoraj vseh zbirkah se pojavljajo še nekatera druga polja, ki pa se od zbirke do zbirke nekoliko razlikujejo.

Pri skoraj vseh bibliografskih zbirkah ter pri večini kvalitetnejših zbirk člankov v polnih besedilih obstajajo tudi posebna polja **predmetne oznake** (ključne besede ali deskriptorji, predmetne kategorije oz. raznovrstne klasifikacijske sheme) in za **izvlečke**. Pri nekaterih zbirkah vsebuje izvlečke večina zapisov, pri drugih je lahko izvlečkov manj. Strukturo in bibliografske formate pri posameznih zbirkah predstavljamo natančneje v naslednjih poglavjih. Tu bi poudarili le nekatere značilnosti zapisov oz. predvsem različne možnosti zapisa za isti podatek v različnih zbirkah, saj lahko nepravilna raba oz. neupoštevanje morebitnih različnih načinov zapisa močno zmanjša iskalno natančnost.

AVTOR / Author, Authors

Avtor dokumenta (prispevka, poglavja, knjige ...). Nekateri dokumenti nimajo avtorja, kar navadno pomeni, da je avtor kolektiven, oz. jih je več, zato se ne navajajo po imenih. Avtor se najpogosteje zapiše s primkom in začetnico imena, redkeje s celim imenom in primkom. Ločila se med sistemi razlikujejo. Pojavljajo se različne transliteracije "nelatiničnih" jezikov. Nekatero predpone oziroma predlogi, ki se pojavljajo pred rodbinskimi imeni v posameznih jezikih (di, del, della, du, van, von ...), se lahko v različnih zbirkah pojavljajo na različnih mestih, kar tudi vpliva na razvrščanje.

Johnson, CL / Johnson, C.L. / Johnson -C-L / Johnson CL / Cynthia L JOHNSON / CL Johnson

Kliachko / Klyachko / Kliacko

Treuren R van / Vantreuren R / Van Treuren, R

ŠTEVILČENJE VIRA, DODATNI OPIS / Notes, Bibliography Note, Description ...

V nekaterih zbirkah obstaja za številčenje vira samostojno polje ali celo več polj (npr. posebej za številčenje zvezkov ter posebej za podatke o številu preglednic, slik, referenc, kar pa ni element zapisa v vseh zbirkah), v drugih pa se podatek o številčenju poda kar v polju za vir.

VIR / Source, Source Info, Bibliographic Source, Bibliographic Citation, Full source, Journal, Publication Title ...

Polje, kamor se pri serijskih publikacijah zapiše ime publikacije, lahko pa tudi številčenje posameznih zvezkov. Pri monografijah ali zbornikih s posvetovanj se sem lahko zapiše založba, kraj založbe, ime posvetovanja, kraj posvetovanja ipd. Elementi niso standardizirani, zato je pri tem polju oz. pojmu tega polja med zbirkami zelo veliko razlik. Namesto enega polja lahko bstajata dve ali celo več: npr.: 1. naslov konference, 2. naslov konferenčne publikacije, 3. organizator ali založba itd.

Tudi način zapisa za ime (naslov) serijske publikacije se lahko od zbirke do zbirke razlikuje, kar zopet vpliva na uspešnost iskanja oz. razvrščanje zapisov:

Ista revija:

<i>Journal of Biological Chemistry</i>	<i>J-Biol-Chem.</i>
<i>Journal-of-Biological-Chemistry</i>	<i>J-Biolog-Chemist.</i>
<i>J.-BIOL.-CHEM.</i>	<i>The-Journal-of-Biological-Chemistry</i>

Za isto revijo se lahko v različnih zbirkah pojavlja naslov različnem jeziku (originalni naslov in angleško ime za revijo). Kot ilustracijo predstavljamo primer kitajske revije, kjer se celo kitajski transliterirani originalni naslov pojavlja v dveh različnih transliteracijah, in sicer standardno transliterirani pin-yin (1) ter nestandardizirani fonetski zapis (2).

<i>China Journal of Chinese Materia Medica</i>	<i>Zhongguo Zhongyao Zazhi (1)</i>
<i>China J of Chinese Materia Medica</i>	<i>Chung Kuo Chung Yao Tsa Chih (2)</i>

Navajamo nekaj oblik različnih zapisov za nekatere naše publikacije znotraj ene same zbirke (Web of Science):

<i>zb biotehn fak u e k</i>	<i>zb gozd lesar</i>	<i>sodobno kmetijstvo</i>
<i>zb biotehn fak ul</i>	<i>zb gozd lesar</i>	<i>sodobno kmetijstvo (sic)</i>
<i>zb biotehniske fak u</i>	<i>zb gozdarst lesarstv</i>	<i>sodob kmet</i>
<i>zbor biotehn fak</i>	<i>zb gozdarstva lesars</i>	<i>sod kmet</i>
<i>zbor biotehniske fak</i>	<i>zbor gozd</i>	<i>zb bioteh fak u ljub</i>
<i>zbornik biotehn fak</i>	<i>zbornik gozd les</i>	
<i>zbornik biotehniske</i>	<i>zbornik gozd lesar</i>	

TIP DOKUMENTA / Document Type, Publication Type, Source Type, Article Type, Literature Type

Tudi pri tem polju obstajajo razlike med zbirkami, ki jih s primeri podajamo v posebnem poglavju. Nekatere zbirke zajemajo vse tipe publikacij, in sicer od klasičnih serijskih in monografskih virov do elektronskih virov in slikovnega gradiva, druge zbirke pa po tipu dokumenta zajemajo le članke iz serijskih publikacij, zato te razdelijo še natančneje.

PREDMETNE OZNAKE

Predmetne oznake se največkrat pojavljajo kot *ključne besede* oz. *deskriptorji* ter *predmetne kategorije* oz. *klasifikacije*. Največje razlike med zbirkami obstajajo prav pri predmetnih oznakah, zato le-tem v gradivu namenjamo več poglavij, naslovljenih kot *Klasifikacija*. Za primerjavo naštevamo nekaj pojmov, ki v zbirkah predstavljajo polja s predmetnimi oznakami:

Ključne besede (mikroklasifikacija)

Subjects, Subject Terms, Keywords, Descriptors, Organism Descriptors, Subject Headings, Heading Words, Mesh Terms, Identifiers ...

Predmetne kategorije (makroklasifikacija)

Classification Codes, Subject Area, Subject Code, Subject Category, Cabcodes, Discipline, Classification ...

IZPISNI FORMATI

Tudi izpisni formati se lahko med zbirkami precej razlikujejo. Navadno pri vseh obstaja t.i. privzeti format (default), ki pa vsebuje različna polja. Minimum prikaza pri privzetih formatih so polja *avtor*, *naslov dokumenta* in *bibliografski vir* (revija ali založba, številčenje). Razširjeni oz. bolj podrobni formati ponudijo tudi izvlečke in predmetne oznake. Pri nekaterih zbirkah je možno posebej določiti vsako posamezno polje, ki ga želimo izpisanega na zaslonu, pri drugih zbirkah pa je možno izbirati le med že ponujenimi formati.

Bibliografske zbirke oz. namenski programi

WinSPIRS

Pri WinSPIRS je možno poljubno izbirati vsa posamezna polja, ki obstajajo v zbirki.

OVID (izbor štirih že oblikovanih formatov)

- Citation* (avtor, naslov, vir, številčenje)
- Citation + Abstract* (avtor, naslov, vir, številčenje + izvleček)
- Citation + Abstract + Subject Headings* (avtor, naslov, vir, številčenje, izvleček + predmetne oznake)
- Complete Reference* (celoten izpis vseh polj, ki obstajajo pri zapisu v zbirki; različno med zbirkami)

Web of Science

- Privzeti format*; nepoimenovan: avtor, naslov, vir, številčenje
- možno je posamezno dodajati še število citiranih virov, jezik, tip dokumenta, avtorjev naslov, založnik, predmetne oznake, izvleček

ProQuest - Digital Dissertations

- Privzeti format*; nepoimenovan: avtor (kandidat), univerza, ki je podelila naziv in številčenje.
- Citation + Abstract*: kandidat, univerza, naziv, mentorstvo, predmetne oznake, izvleček
- 24 page Preview* : Celotni izdelek, anotiran na predogledni obseg 24 strani v formatu PDF

ProQuest - Abi/Inform

- Privzeti format*; nepoimenovan: avtor, naslov, vir, številčenje
- Abstract*: avtor, naslov, vir, številčenje, tip dokumenta, založnik, predmetne oznake (ne vedno), izvleček

Pretakanje (downloading), tiskanje

Formati za pretakanje, tiskanje (pri nekaterih sistemih tudi za pošiljanje po e-pošti) so včasih identični formatom za prikaz oz. izpis na zaslon, pogosto pa programi za nadaljnje oblikovanje ponujajo še kakšne dodatne možnosti nastavitve polj za izpis. Pri nekaterih sistemih je možno isti izpis shraniti v različnih standardnih bibliografskih formatih, kar lajša gradnjo osebnih podatkovnih zbirk:

EndNote, ProCite, RefWorks or Reference Manager, BRS/Tagged, Brief (Titles) Display, Direct Export, Text ...

ZBIRKE ČLANKOV S POLNIMI BESEDILI - ELEKTRONSKI ČASOPISI

Science Direct

Bibliografski format

-*Citations* (avtor, naslov, vir)

-*Partial Abstracts + Citations* (avtor, naslov, vir + kratki izvleček)

-*Full Abstracts + Citations* (avtor, naslov, vir + razširjeni izvleček)

Formati polnega besedila

-*SummaryPlus*

-*Full Text + Links*

-*PDF (167 K)*

SpringerLink

Bibliografski format

-*Osnovni privzeti (nepoimenovan)*: vir, avtor, založnik, številčenje, relevantnost, kratki izvleček

-*Razširjeni (nepoimenovan)*: enako kot prej + naslovi avtorjev oz. ustanov, razširjeni izvleček

Formati polnega besedila

-*Entire Document (format PDF)*

Kluwer

Bibliografski format

-*Brief Descriptions* (avtor, naslov, vir)

-*Full Descriptions* (avtor, naslov, vir + predmetne oznake)

-*Abstract* (avtor, naslov, vir + predmetne oznake +izvleček))

Formati polnega besedila

-*PDF*

EBSCOhost

Servis EBSCOhost išče kombinirano po več zbirkah hkrati in je kombinacija iskalnika po bibliografskih (sekundarnih) zapisih ter zapisih s polnimi besedili (članki v celoti). Če želimo le polna besedila, že na začetni iskalni stopnji omejimo svoje iskanje: Limit your results: Full Text

Bibliografski format

-*Osnovni privzeti (nepoimenovan)*: vir, avtor, založnik, številčenje

-*Citation* (Razširjeni): enako kot prej + tip dokumenta, predmetne oznake, izvleček, podatek za zbirko (EBSCOhost išče po več zbirkah). Zapisi, ki so na voljo tudi v polnih besedilih, v razširjenem formatu pogosto niso opremljeni s predmetnimi oznakami ali izvlečkom.

Formati polnega besedila

-*PDF Full Text*

-*HTML Full Text*